

1

॥ अष्टाध्याय ॥ १७ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
श्रीगोविंदराय नमः ॥ श्रीमन्महर्षये नमः ॥

Joint project of
Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the
Shri Chavan Pratishthan, Mumbai.

॥ १ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ जयजय गावर्धनी धारया हकंसारपुतनाप्र
णहरणा मधुकैटशोरमुनमर्दना गोपीरजनागोपति १
तुझ्याठईचिंतजड तारिसंस्तान दुःखसमुच्छेडे चिन्मयपद
हातीपटे नपडसाकडे कंदाहे २ ज्ञापुल्लियाकार्याळागीप्राणी
सादर नरदादिन यामीनि तैस्त्रितीघरतिल हरिभजनी
तारिबंधनमगकैचं ३ घन कंठतारिघरनी आग्नेवंतासिस्त
वितीजनी तैस्त्रिगोडिळोगं नरयति तारिबंधनमगकैचं ४
राज्यसांडारकाटति जलंत्याणावासकरिती तैसं हरिपदप्रा
प्तिसीसगदती तारिबंधनमगकैचं ५ वाठवावयावस वंशस
तान करितीलांकबहुतआनुष्ठान तैसदरछापईजडलेमन तारि
बंधनमगकैचं ६ खाळबळलग्न म्हणउनसंकटिघालि
उडि तैसंदरछाभजनीघरितीगांडि बंधनमगकैचं ७

यकुळ तया पुत्रास होय वेशा वेद्यशाघुघावती मातापीता तैसा
 हरिपदिककवळ। जडता तरि बंधनमगकेंचें ८ जैसा काळुशाक
 तप्राणी जडाकाळी उदक शुडीवनी तैसी आवडीलेगचक्रपाणी
 तरि बंधनमगकेंचें ९ को आवडीकेंच्या परदुसादुरि परितेचें
 मंनसदासाहुरि तैसी वेडागुफणी आवडिधरि तरि बंधनमगकें
 चें १० आसा घाडपा घाई तैसी वल्यानी घेछानाथा आनवा
 पुणी तत्तता आश्रमाप्रची ललता ११ घाडपरि येके दिनी बंदा
 वनीसारगपाणी शारका छिचीयामीनी नीशामणी नीमळ दिसें १२
 आंबर निळवणी साजवळ अनुमात्र नसे जळवडळ शाकायमा
 नवननिर्मळ मळयानी छसळकतरें १३ च्युतकंदुंबल वंगावक्ष
 थोर जाई जुई चंपक ओदंबर दाळीबीपाकळीपरिकर केळी
 नारकळी डालती १४ फणस जंजीर रातांजन वकुळ मागेरजां

बुंळकांचन सदावृक्षकदितीगगनं ॥ अतस्तुर्यकीर्णनदिसं १५ रावे
 साळयाहंसमयार चातकवदकजवादिमांजनं कस्तुरिमृगसारस
 सुंदरं चक्रवाक्यरेवळती १६ जेरीयवनीचीदिनीयामीनी पाहो
 नीयांसारंगपाणी पावावाजवीकवळ्यादानी वडावनिवेधवा १७ श्री
 (3) द्रष्टापरब्रम्हनीर्मळ सगुणपत्नीबुल्लंछ जेसाजळजळदवर्णित
 मानीळ परममंगळदायक १८ रावळसुहान्यवदन आकणिवि
 शाळनयन मुरलीवज्रव १९ आनंदघन श्रीधुल्य १९
 काव्यानकागीरीनकेतन वा २० तमसुखचक्रावरन पुण्यकामरमा
 रमण मोहिलेंसनगोपीसाव २१ जेकोनपावयाची ध्वनि वेध
 ल्यागकळिच्यानीतीवीनी २२ देहगहंसकळवीसननी नीचतीवनी
 हरिपाहु २३ नानाशास्त्राचश्रवण ह्येककरितीगोदेहना गोपी
 तेसकळलकुन नीधमनमोहनपाहावया २४ सारासारविचारया
 यकीनआरंभीलं लुसळया तेसाडुनजनार्दिना पाहावयाचाळीळ्या २५

(3A)

नानाईदियाची वती हेची बाळें घरि टाकीती हरिपदपाहावया घाव
 ती प्रेमचींतीन सावनें २४ नानातीर्थपेलेटन येकसांडोती हेन्हा
 उन सांडिलें प्रपंचवसन शरीर नग्न नाटवे २५ नानावतेतये
 चारवणी येकी वसली सरिलोडनी येकतांची मुरली ध्वनि जा
 तकासीणी तसीच २६ वाया घायला बाहंगसा घण हेची सज
 न करित होती तेतसेच सांडन साजनाल्ली चालीली २७ येकप
 डली कर्मजाळीं स्वयंपाक करत रोडवळी मनी व्याटवितं मुनी
 सावळी जायवेळ हाळीसुद्ध २८ येक समाधी सजेनी जतां कामी
 णी ते मुरली येकीली ध्वनि समाधी उनी गोडी हरिपरणी जा
 ती कामीणी सांडुनीया २९ नानासाधनदळन घंडा सांडुनी चाली
 ली येक मुग्धा येकी सांडुनी वादा प्रतीवादा ब्रम्हानंदपाहा जायें
 ॥ ३० ॥ येस्या गोपी चालील्या समस्त द्रव्याचरणी जाल्या आस्त
 वदावनी पावावाजवीत जाकुनी नीश्वीत पाहाती ३१

असंख्य गोपीची मडकी वग आल्या हरिजवळी भावतां वेष्टीला
वनमाळी गोपीसकली मीळीनीयां ३२ हरिम्हणे तयातें सांडुनी
याग्रं ह्दामात सांडुनीयांनी जपतीत किमर्थ येथें पातल्या ३३
आपला पतीतां ईश्वर मानुनी यापडावें नीतर जे सज्जक ताका
नीतर गोपीस खेद जाळीयां ३४ आहामंगळ घाना श्रीधर
आम्ही सांडुनी नंसार कया शय्या जळितुं मस्याचरणा तुंचा
वचना बोलसी ३५ आद्ये तुंचा पाहीनि जरि तुंच आससी
पतीचें अंतरि तेथे ही तुंच मुरारि अकंठो पुतनारि हंसत ३६
याचा अंतर भवा जाणोनी कस्य जाल्या मोक्षदाणी शस मडकी
रचुनी चक्र पाणी पेंखे ३७ जेसी का बोवीली माळ सुवर्ण
मणी आणी ईद्र निळ येक गोपी येक घननीळ हस्त धरिती पर
स्पर ३८ तपकांचन गोपी बाळा मध्ये ईद्रनीळ घन सावळा
यावदे मृतीनी मळा हरिरापी जडल्या हो ३९

॥३॥

एकगोपीयकद्वय परस्पर हस्त नकुं दीघाकुनी नृत्यकरितित
 पाहातांतलीण आरुनायकापेहाती ४० गातीसुरसेसुम्वर
 अकतातटस्तहोतीकीनर जंगदंष्ट्रगायमधुर प्राणीचराचर
 वीरमीत ४१ आसंनव्यरपेधमणीहरि नाचतगोपीकानाझारि
 पाचुचीपदके हृदयावनि नकुं वतातीनवर्चा ४२ दिव्यमेती
 याचेहरपुर्ण गोपीच्यागळतितीसुम्वरवर्ण तेचमेतीरुद्रनी
 बसमान हरिच्यागळडोवती ४३ शोडशकाळीनक्षत्रनायका
 दिसेआयत आळ्होदका येमुनापुळीन भुमीवरि देववा
 राससुरनवमाडला ४४ शेरकाळपरमसुंदर कुमुदिनीतुणशु
 णीतीज्यमर येतसुगंधमलयासमीर सकळतनवरफुल्ल ४५
 जैसाविद्युल्लतां नारगमनी तेथ्यातळपती दिव्यकामीणी
 तेथीच्या दिव्यसुवासकरणी दाहिदिशाहाटल्या ४६

जनगोपीसवागत कीमजपानीआसेभगवंत परियाच्यासपा

सनाहिआंत वीथ्यंपरजगदासा ४८

गोरवर्णखंजारिटनयेना मध्येचनरीळवेकंटराया जेतंगा

पीसवोईजाया किमीचछछासोगीये ४९ दनछाजळदवर्णसा

जीरा माजीसोदामीनीयासुंदर कीवांलुवर्णकुतीकापरि

करा लुकळ्याकमानेळचे पुढेसाचपुणेकामपुरवीत श्रीरंगनी

रुदवर्षत कीछरछारदुष्टनाश गोपीकुडगेरोपती ५१

कीश्रीछरछावासरमणी गोवणीगोर्णीतीबीणी प्रतीप्रत्यमीत्र

केन्याजीवनी तंसाचतथेतळपत ५२ गोपीचकुडलंनयन

प्रतीबीबीतळपतीमीन गोपीकुचहचवारकचउन मीनकत

नपाहुतसं ५३ कीयावनामाजीसुंदर जंनगहाचीनपवर

केशरकुरुमवर्तुळाकार हचछत्रतयाचं ५४

पडकी पुशपरिकर हाचमोर वाघी लातुनीर केतकी पत्रा तीलख
 धुपत्र ताची कुंतनी जकरि ५५ किकेतकी पत्रे जीथोर हाची क
 रवत परमतीच मस्तकी घालुनी यामार कर्वती वीषये परासी ५६
 आसत नाचतारा नमंडकी गोपी मुरवा मुरव लावी वनमाळी ताबोळ
 घाली मुरव कमळी सुनवी वळडी होतीत्या ५७ जेजे कामी
 गीचे जेसे मन तैसाच हृदय गमोहून तीची व्यांतर कळा
 देखावत करुण स्तावन सुनरी कर ५८ चंदन चर्चति हुस्त गो
 पीचाकुच युगीटवीत दण्डा दण्डा लुबनदत नाचत नाचत तयात
 ॥ ५९ ॥ जे जे दानाचता मागल्या कामणी हरिकंठि मीटि
 घालुनी मग सुरत युध्या लागुणी सुनव शयनी प्रवतिल्या ६०
 पुर्ण कामर मानाय सर्वांचे पुरवी मनोरथ जेते भावी मनात सु
 रवस मस्तकीच भागी ६१ गोपीच्या वदने शिडुं वरि अमविदु

(5A)

दरवतां हरि पुसानी आपुले पीतांबरि मन हरितयाचें ६२
गोपीच्या वदनकुंदुवरि अमविदुदरवता हरि पुसानी आपुले
पीतांबरि मन हरितयाचें ६३ गोपीच कुचकुचकुंमचर्चति
हरि आगीसा मुद्रा उमठतां कसुं निमळवट पुसत मुरवचु
वीती परनपरें ६४ हृदय थोका कसुं किच्या हस्त सुठल्या
जगभीतीच्या नीत्या पदिका नीरवाच्या तारिल्या सा
च्या कामीणी ६५ सवीत हरियें अधरामृत गोपीचा का ॥५॥
मदुगावत आगीचा चंदन तमस राई राई पुसलासे ६६
गोपीची नेत्रीची अजन हनने नलीनी रंजने कुच गट हडा
गज्जीवने अधर रंग हरियला ६७ जेसी क्रीडा करित व
नमाळी धर्म तापली या वेळ्हाळी मगनी घोनी या येमुनाज
की वीचरत नवळ नवळती ६८

(6)

॥५॥

तथैकबालुती कामीणी चालामागुती कीडुकी हाचेंक्चनमनी
 ले चक्रपाणी पुर्यकाम म्हयानीया ६८ आनंदगीरीसीकीड
 तां अमनवाठची दनछानाथा जेताहाराज उध्वरेतां ब्रम्ह
 व्यादिनीवीणा ६९ आष्टवक्रचीमूर्ती वीथीसीतवनाहिजा
 घागती लिळाकेतुकचदुपती परतेलागीदावीतसें ७०
 जेकावीषयपरजन नकातीतुकाश्रवण त्यासीष्टगानसुसद्य
 उन वेधीमनआपयाकरे वाडेमासाचीकननीराती उ
 घरिल्याकाममोगयुवती त्याकथावाचीतांजनउघरती गेपीन
 तरतीकेशापें ७२ ज्यासीज्यारसाचीप्रती तेतेंदाउनउघनि
 श्रीपती नवरसालिखानववीधासुती दावीयदुपतीतारावया ७३
 गीरीसीकीडलायाद्वेद्र आपणातेसचीकरपाहतीजेनरु त
 केचळ. आशानपामर नरकघोरभागीती ७४ दनछाकेलेवी

पप्रसेनं चासीजानुमात्रनकरव सेवन हरिनेउचलीला गोवर्ध
 न यासीजडपाषाण नउचलं ७५ दनछोमाहावानीकेलात्रा
 शण यावरिपडतांस्फुलीगयेउन दुरपळतीशेउन हरिसा
 नहोउम्हणती ७६ हरिनेमोहनवानंतनारि आरधीळउध्वरे
 तां ब्रम्हच्यारि लचीकरपाहती जेसरि तेचीभवपुरिबुडा
 ७७ स्त्रीसमागमईकरतां होतीतेजहिनुकुलक्षणा
 उध्वरेतां जगमोहन जेतोउध्वरेवदो ७८ दनछोकलपार
 द्वार फरशाघरनी उडवीलगातयसीर तेसचकरम्हणतीन
 स्तचपामर आपाग्यनरजका ७९ यालागीहरिपदिटउ
 नमन करावासक्रीडाश्रवण तेणतेषजगड्डीवन नीवीरा
 यकरिनीजभकां ८० आसाआतामरावान पुढतीरासमंडकर
 चुन जेजेगादीचंजेसमन तेसाचव्यापण होतसे ८१

मादी

॥दी॥

येकीसकडवरिघेउन दुरिनेत जेकातंस्थानी येकीससह्याजकीसी
 रठउनी श्रमेनकामीणीनीजतं ८२ येकीससलीहरिवारि ती
 ससमाजावीतमुरारि येकीचंवदन कुरवाळीतकरि म्हणतुजप
 वारिनवीसंवे ८३ येकीचनगनीजश्रंजालं हरिनेनीजकरि
 पुसीले रमेहुनीजगव जगव गरीकाचवाठत ८४ येकी
 सस्कदिघेउनी नेउननीजति केल्यशायनी येकीचंमुरवीतां
 बालं घालुनी चक्रपाणीहरीन ८५ जालाअन्तं क्रीडतांज
 गज्जीवन गरीने धरिला जालामान म्हणती दनछाजालाआ
 म्हाआधीन बाल जामच्यावर्ततसं ८६ जाब्रम्हादिकांनपडेद
 ही आम्हीतांवस्यकला जगजति ज्यासीहृदयि घ्यातुघुर्जति
 तोघालीसीटिआमुच्यागळां ८७ आम्हीसकळामाजीशान ज
 मचंक्वंनजेकश्रीधर जेसाआसीमान देवतांमुरहुन केळेवीचीनर

असंनयं रूपा सहित भगवान् गुप्त जालानलागतां दृश्य आ
 शीमान छेदक मनमाहन् हासी दुज पयानो सेना ८९ गुप्त हात
 ची भगवंत गोपी चमकारि ल्या समस्त शोक करि ती आहुत
 आम्हा लखनाथ नदित ९० गोड शक का युक्ती आत्री सुत
 चांदो पडले घव घवीत वनी एव वनी गोपी शो घीत हरि
 प्राप्ती कारण ९१ अचह कंयत उत्तम घेउनी या हरि आना
 मे गोपी बाहाति संभारि ल्या युक्ती काम मोहि ल्या ९२
 यादव कुठ दिप का हरि ल्या वनी पुन वनात रि कोटगे
 लासी पुतनारि ब्रजनारि टाकुनीया ९३ नाना वदल लागल
 वनी हा लागी पुसती गजगामानी तुमी देन वीला काये चक
 पायी न्यागा आम्हा ली सवर ९४ जाई जुई चंपक
 वट जावुक पार्थिक हासी पुसती वेकुंठ नायक देन वीला काये संग

(४)

॥१॥

॥१॥

॥१५॥

अश्वत्थविल्वमंदार फणारसच्युतकंदवभाजीर तयासीपु
 सतीश्रीधर देवलीलाकायसंगपा ९६ कळीनारकळीपाकफळी
 वकळरातांजंनरायकळी तयासीपुसतीवनमाळी देवलीलाकाय
 संगपा ९७ अगस्तनग कवन पांयतिकंदवदारभाजुन
 तयासीपुसती जगनमाहन देवलीलाकायसंगपा ९८
 रवडुदिदाळीवीमातुलीग वडुदिदाळीवीमाहळीग तयासीपुस
 तीश्रीरंग देवलीलाकाय संगपा ९९ चापावातपत्रीमालती
 भागेरंकरवीरसेवती तयासीपुसतीजगसती देवलीलाकाय
 संगपा १०० तुळसीसपुसतीसुंदरि तुजवरिप्रतीकरितमु
 नारि ननवतुवादेवलीलाकाय पुतनारि तरिसागभाह्मते
 १०१ अमरातुं हनछापण देवलीलाकायमनमाहन तोडग
 दय. भाह्मसीसंगुन कोठंगेलानेणव २

वनीहिडतीराजं हंस तयासीपुसतीपरमपुस चतकेचक्रवा
 क्यसारस हृषीकेशीत्यानपुसती ३ मथारसपुसतीनारि तु
 शीपीछे रवावीलीरीरि कोकीळतुवांकसारि देरवीलाकाय
 सागपां ४ बकबदक कामा संवया कस्तुरि मृगनकुळ
 साळया देरवीलाकायनांवळीया वीलासीया डोळसात
 ५५५ बेस्या गोपी बहुतसीयती दहि दिशावीलाकीती
 ॥८॥ आनंतनाम आळविती पांश्यातीदिसना ६ तोपदमुद्रा
 देरवील्यानयेनी केडवनि तुन गेलायेक कामीणी तीचीजा
 पल्याहातं घातलीवणी तहिचीहं दिसती ७ पुष्पाची
 सेजरतुनी वरि आगीलाचक्रपाणी देरवतांझोपल्याका
 मीनी मछरमनी संतंसा ८ तेणतोडीलेपुष्पातं गच्याउ
 मठळ्यांनाहितेतथं उचहाउमीउर्ध्वहस्त आरळकळीकातोडील्या

तीसरीरवादाचेउनी पुढेंगेलामोक्षदाणी राचाबंकेरतल्याधरणी
 चीहेतेव्हावालरवीली ११० तोतीणेहीगर्वकेला वीसहरिकाकुं
 नगेली तळमकीतबेसलीबाळा म्हणतीगोपीतयेंत १११ ये
 कांतीभोगुनीहरि सनवेपडलीसवनंतारि येन्याआमीनानेगोपी
 नारि हरिचरणीदुहावल्या १२ अंतरिआसंतायादवेद्र व्य
 र्थशोधीतीगीरीकंदर जवळीआसोनरतपरिकर जन्माधा
 सीनेणवं १३ नाकीसजवळीकरुनिरि व्यर्थमृगाहिडेवनां
 तरि कीदरिहीयाचेदुहावनांआसानीनदिसे ११४
 कीकोपियेकआवळा दिव्यमुक्तजसेतीच्यागळा व्यर्थलोका
 च्यागळावेळ्हाळा पडेमुक्तगळेम्हणारी ११५ दोन्हीतीनपा
 चाटाई हरष्यनदिस तेथंपाहि नेंसविहाहीआकराहि शो
 धीलयाहिनसंपडे १६ शोधीलीपत्तसतना पंचवीस

दृष्टीनपडरसावीलास. त्रायुनीयापाहितीछतीसी परम
 पुरषनसांपड १७ अष्टिनीवडीक्याचोचीजणी म्हणतीआम्ही
 काडुचक्रयाणी तोस्यनेतीनेतीम्हणोनी लोजेनीजाक्या
 तटस्त १८ आणीक्येकुराजणीकेरया घुडुम्हेपातिवीम्याधी
 शा बहुतताकीकिडाकसा लोजेनीयापरतल्या १९ आट
 जणीनवरसीका घुडुम्हयातिनीनायका त्याचाहिसरलाआ
 वांका लोजेनीयाउग्याची २० आणीक्येकीआटराजणी ११९॥
 नीराक्याफुटल्याचोचीजणी बोधतीबारासोकाकामीणी
 गदापाणीनसांपड १२१ बारासोकाचोदानारि चोमष्टिदा
 वीतीकळाकुसरि त्याहीवेगल्याकंसारि नाडकसं सारिलोका
 तें १२२ एकम्हणतीआम्हीधनवंता वस्यकन हनछानाथ
 याचीआमीमानेतपतां नाडक्याबहुतकामीणी २३

(१०)

॥११॥

॥११॥

यकी हाय उरवळ दुजी दन छा हाय वल्लोळ तीजी ये शोदा हो
उनी ताकाळ दव बाघी दन छातं १३१ दोघ ये मळा जुन होती
वेगं येकी माजी उरवळ हो उनी राग येकी दन छा हो उनी रीच
घरा घरि चारि सी १३२ येक ये शोदा हो उनी बैसली येकी गा
हाण दे ती येकी जवळी घरा घरि तुडा वन माळी करि ताक
की बहु साळ १३३ येकी नवा पाण्डाळा करुन नरवाशी
घरि लाहणे गोवर्धन येक घरा न हो उन करुनी नतान पान
दन छातं १३४ सवेची शोरावी लाहण उन जुमी वरि करि शोयन
येक वदावनी वणु घे उन वाजु वीत उभी राहं ३५ पेघा सुहामा
वड जा जेरिति ज्योत्या गोपी वेष दावीती गडीयाचे कानी लागे
श्रीपती गड हो गोरादी येक जेका ३६ चारि स जा उ येक स दुनी
नीज लया आवध्या गोळी तुम्ही सराट घे उनी पसर पायात तया

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com